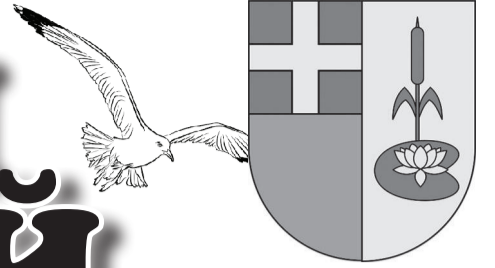

ШАЦЬКИЙ КРАЙ

Громадсько-політична газета

Газета видається з 1 січня 1994 року

СЕКРЕТИ ДОВГОЛІТТЯ ЙОСИПА ДЕНИСОВЦЯ

13 квітня 90 років виповнилося Йосипу Климовичу Денисовцю зі Світязя.

Ювіляр не приховує рецепта свого довголіття: він майже не вживає алкоголю, не курить і веде досить активний спосіб життя. Народився і виріс він на хуторі Високе в багатодітній родині: окрім нього, в батьків були ще один син і дві доньки. Поки сім'ю примусово не висели-

ли з хутора в Світязь, малий Йосип ходив до школи в село Положеве, - інформує Шацька селищна територіальна громада.

Чоловік пережив Другу світову війну, каже, фашисти не чіпали мирних жителів. А от з партизанами розправлялися жорстко. Один фрагмент Йосип

Климович запам'ятав на все життя:

- Німці окружили наших, постріляли їх, потім посовали до стужка і підпалили. А я саме пас корови, коли почалася стрілянина. Злякався, покинув бидло і втік до хати. Ввечері ті корови самі прийшли додому, а одна навіть отелилася.

Йосип відслужив в армії, рік відпрацював на роботі в Казахстані - був водієм, тому об'їздив усю країну. 30-річним повернувся до Світязя і незабаром одружився з 19-річною світязянкою Євою Петрівною. Головним багатством пари стали 8 дітей: 3 сини і 5 доньок. Непросто було батькам їх годувати, ростити і ставити на ноги. А ще й хату Йосипу Климовичу довелося будувати самому, бо не було кому допомогти. Був працелюбним, цілеспрямованим, завзятим, тому будинок звів швидко: «На другий рік вже й перейшли, щоб не жити на квартирі».

Ювіляр, працюючи в колгоспі, 19 років їздив на машині і 22 - на тракторі. Він настільки любить техніку, що зараз, не маючи змоги кермувати, просить синів, щоб його покатали на машині! Сам же їздить велосипедом - по селі, на ринок чи до сина в Шацьк.

Окрім того, що активно рухається в свої 90, утримує господарство (доглядає за конем і коровою), то ще й шкідливих звичок не має. «Жінка ніколи мене не бачила п'яним» - зізнається з гордістю.

А ще Йосип Климович має золоті руки: виготовляє столи, лавки, табуретки - всю велику родину власними виробами забезпечив. Альтанка біля хати - також його рук справа. Полюбить плести кошики і корзини - різної форми і величини. Улюблена справа додає йому сил та життєвої енергії, але, зізнається, найбільшою його любов'ю є 8 дітей, 17 внуків і 9 правнуків.

нічому озері Світязь. Тому часто у вільний час ми родиною їздили по гриби та ягоди до мальовничих угідь національного парку. Чоловік знав ці гарні ліси наче свої п'ять пальців. Найкращого відпочинку годі й шукати. Жили ми добре. Однак, повномасштабне російське вторгнення зачепило й нашу родину чорним крилом біди...

- Віктор був сумлінним та відповідальним працівником, добрим другом та товаришем. Чудово знався на техніці. Вправно водив і вантажівку, і легковик, і потужний трактор, - згадує лісничий Світязького лісництва Шацького національного парку Ярослав Дударчук. - Загалом, він пропрацював у нас понад вісім років. На службу після повномасштабного вторгнення пішов добровольцем. Інакше він не міг.

- 26 лютого 2022 року за власним бажанням Віктор записався до територіальної оборони, сказавши: «Хто, як не я? Хтось же повинен вас захистити!». Спершу він служив у місцевому підрозділі тероборони, - згадує вдова загиблого героя. - Далі - Луцьк, підрозділ обласного центру комплектування та соціальної підтримки. Звідти знову відрядження до білоруського кордону. Вітя деякий час ще служив у нашій області. Згодом підрозділ перекинули на прикордоння до сусідньої з нами Житомирщини.

Наприкінці грудня хлопці мали вирушати у чергове службове відрядження. Тож деяким завчасно дозволили коротку відпустку та зустріч із родиною. Вітя теж став цим щасливчиком. 26 грудня о 17.00 год. він зателефонував і радісно сповістив, що приїде додому та побачить усіх нас. Запевнив, що приїде якомога скоріше. Дивно, але після цієї розмови я відчула тугу та важкість на душі. Наче передчувала біду. Додому чоловік так і не доїхав. Я телефонувала чи не щохвилини, але телефон уже не відповідав. На жаль, лиховісне відчуття мене не підвело...

Закінчення на 2-ій стор. >

ІВАН СЛИНЯВУК І ЙОГО «ЗОЛОТИЙ ХРЕСТ»

Захисник України з села Голядин Іван Слянявук отримав почесний нагрудний знак «Золотий хрест» від Головнокомандувача Збройних сил України генерала Валерія Залужного.

26-річний боєць боронить нашу державу від ворогів з 2017 року в складі одного з зенітно-ракетних полків, неодноразово отримував військові нагороди за мужність та героїзм.

«Золотий хрест» - достойний подарунок воїну до дня народження, який він відзначатиме 4 травня! Пишаємося нашим героєм-захисником! Зичимо подальших успіхів і звершень! Чекаємо додому з ПЕРЕМОГОЮ!

Наш кор.

«СТАЛЕВИЙ ХРЕСТ» ВІД ЗАЛУЖНОГО

Високу нагороду - почесний нагрудний знак «Сталевий хрест» від Головнокомандувача Збройних сил України Валерія Залужного, за вірність Українському народові і військовій присязі, особисту мужність та самовідданість, проявлені під час захисту державного суверенітету та територіальної цілісності України в умовах воєнного стану, отримав мешканець смт Шацьк, військовослужбовець військової частини А1008 Роман Редько.

Сталевий хрест» - це відзнака Головнокомандувача ЗСУ для героїв-командувачів. У центрі знаку розташований герб князів Острозьких. Саме князь Острозький відомий перемогою над московським військом під Оршею в 1514 році. Ми пишаємося кожним із вас. Та впевнені: як би складно нам не було, ми вистоїмо і переможемо!

Наш кор.

ПЕРЕДПЛАТА-2023. ШАНОВНІ ЧИТАЧІ Й ПЕРЕДПЛАТНИКИ «ШАЦЬКОГО КРАЮ»!

У цю випробувальну воєнну пору, коли російська орда хоче нас зламати, знищити, стерти з лиця землі наші міста і села, Україна бореться, стоїть і обов'язково переможе.

Завдяки героїчним Збройним Силам України, надійному тилу та зарубіжним партнерам. Кожен на своєму місці наближає Перемогу, газетарі трудяться на інформаційному фронті. Попри усі економічні й фінансові негаразди сьогодні, значне зростання вартості паперу, поліграфічних послуг, пального, ми сповна виконуємо взяті перед нашими передплатниками зобов'язання, доносимо слово правди до наших країн.

Ми цінуємо вашу багаторічну відданість «Шацькому краю», сподіваємося, що ви і надалі будете йти по життю з нашою газетою. Передплатіть і підтримайте «Шацький край».

Передплату можна оформити у любому відділенні «Укрпошти» або у листоноші.

Вартість видання на 3 місяці становить 79,50 грн. (без врахування послуг пошти).

ВИГОТОВЛЯЄМО ТА ПРОДАЄМО КОЛЬОРОВІ МЕТАЛЕВІ ШТАХЕТИ РІЗНОЇ ШИРИНИ. Двостороннє фарбування. Велика гама кольорів. Матові, глянцева, під золотий та темний дуб. Парапети на фундамент, капелюхи на цегляні стовпці. Труби на буржуйки, теплиці діаметром 80-300 мм. Ціни виробника. Тел. 050-64-46-840, 096-12-92-588.

ВИТЯЗЬ ЗІ СВІТЯЗЯ

Україна попрощалась з 43-річним лісником-воїном Віктором ГРИЧЕМ -- підзаголовок

ЕКСКЛЮЗИВ «Природа і суспільство»

ПАМ'ЯТІ Віктора Гріча

ВИТЯЗЬ ЗІ СВІТЯЗЯ

У важкому лютому 2022 року Віктор Гріч пішов захищати рідні краї у складі територіальної оборони, але трагічно загинув дорогою додому.

- Мій чоловік родом з смт Шацьк. Я - з села Світязь. У селі ми й познайомились. Зустріч переросла в кохання. Згодом побралися. Разом із чоловіком ми виховали двох дітей: доньку Іванну, третьокурсницю Шацького лісового фахового коледжу ім. В.В.Сулька, та сина Богдана, школяра-десятикласника, - згадує вдова загиблого героя Лариса Іванівна. - Мій чоловік тримав на своїх плечах увесь наш родинний добробут. Звів родинне гніздечко, де ми проживали у любові, мирі та злагоді. Діти його просто обожнювали. Адже він був люблячим батьком, надійною опорою. А для друзів та колег

по роботі він був надійною, відповідальною і безвідмовною людиною.

В юності Віктор навчався у Володимир-Волинському сільськогосподарському технікумі за спеціальністю «Механізація сільського господарства». Півтора роки служив у Збройних силах України - у навчальному центрі з підготовки зв'язківців. Після служби працював водієм у районній державній адміністрації. Згодом служив за контрактом прикордонником-водієм. Після закінчення контракту працював уже в Шацькому національному природному парку трактористом у Світязькому лісництві. До речі, батько мого чоловіка теж працював у тому ж лісництві.

Віктор дуже любив милуватися краєвидами рідної місцевості. Особливо - заходом сонця на мальов-

ВИТЯЗЬ ЗІ СВІТЯЗЯ

► Закінч. Поч. на 1-ій стор.

Як я дізналась згодом, на автошляху Київ-Ковель, поблизу села Білорівчичі Коростенського району Житомирської області, «Volkswagen T-4», за кермом якого був мій чоловік, через погані погодні умови виїхав на зустрічну смугу і зіткнувся з «Renault»... Двоє побратимів мого чоловіка загинули на місці. Віктор помер під час надання медичної допомоги. Ще двоє військових теж отримали травми різного ступеня важкості.

Що я можу сказати. Можу запевнити, що Віктор завжди був відповідальним, вправним, вмілим та уважним водієм. Але час назад уже не повернеш. Чоловікові так і лишилося навіки 43 роки...

Віктора поховали у селі Світязь, що з миті нашої зустрічі відразу стало йому рідним. На похороні було дуже велелюдно. Чоловіка в останню путь провели багато наших друзів та знайомих - односельці, військові, лісівники, а ще просто небайдужі люди. Наша родина щиро вдячна колективу Шацького національного природного парку, зокрема, директорці Марії Христецькій, лісничому Ярославу Дударчуку, старості Світязького старостинського округу Віктору Плейтуху, військовій частині, рідним, знайомим за доброту, чуйність та небайдужість та допомогу нашій родині у біді...

Наша донька навчається у лісовому коледжі за спеціальністю «Лісове господарство» і збирається йти шляхом батька-лісівника. Син теж мріє після школи навчатись саме у лісівничому технікумі. Тож династія лісівників Гричів триватиме!

Микола ЯВОРСЬКИЙ,
газета «Природа і суспільство»

«ВІЗЕРУНКИ ВЕЛИКОДНЯ»

18 квітня в Шацькому Будинку культури відбудеться відкриття конкурсу пасхальної атрибутики «Візерунки Великодня». Виставка діятиме з понеділка по четвер (включно) з 9.00 по 17.00 год. Відвідати виставку можуть усі охочі.

В МЕЖАХ СПІВПРАЦІ З ПРОЄКТОМ USAID «ГОВЕРЛА»

Шацька селищна рада в межах співпраці з проєктом USAID «Підвищення ефективності роботи і підзвітності органів місцевого самоврядування» («ГОВЕРЛА») отримала підлогомишину машину LI-TITAN BECKER.

Техніку було вирішено передати КНП «Шацька лікарня Шацької селищної ради», де обслуговуються не тільки мешканці громади, туристи, а й внутрішньо переміщені особи. Механізоване прибирання підлоги в медичному закладі сприятиме економії води, мийних засобів, а також раціональному використанню часу персоналу лікарні.

Нагадаємо, Шацька громада з 2021 року є партнеркою проєкту USAID «ГОВЕРЛА».

Наш кор.

РАЗОМ - ДО ПЕРЕМОГИ

Шацька молодіжна рада відкрила збір коштів на автомобіль за проханням батька військовослужбовця Юрія Пашенка! У це світле свято Воскресіння Господнього ми не перестаємо дякувати нашим ЗСУ за спокій та можливість святкувати з рідними, близькими, друзями в теплі та затишку! Найголовнішим на сьогодні є Перемога! «Добро-

го дня, шановні жителі Шацької громади! Мій син, Влад Пашенко зараз знаходиться на донецькому напрямку в районі Мар'їнки. Для виконання бойових завдань підрозділу терміново потрібен джип. Машину знайшли та за бронювали. Власник готовий притримати її 5 днів. Я вже підготував десятки авто в зону бойових дій, підготую і цю. Друзі прошу допомогти. Завчасно дякую».

Вартість автомобіля 145 тис. грн. Реквізити: 5168 7427 3177 9413 (Пашенко Юрій Іванович (батько)).

х х х

Військовим Шацької громади, які воюють за нашу державу, передали подарунок до Великодня - мобільну баню на колесах. Про це розповіли на сторінці Шацького національного природного парку в фейсбук. Працівники парку переобладнали причіп-платформу від вантажівки, де встановили баню, створивши усі необхідні умови для комфорту наших бійців.

х х х

Христос Воскрес!!! До збору на тепловізор для Романа Кулачука долучились наймолодші жителі села Прип'ять. Хлопці протягом тижня на імпровізованому блокпості зібрали 1 063 грн. Гроші передали дружині військового - Ірині.

Особливого ентузіазму дітям додали військові, які їх підтримали - подарували їм прапор України та пригостили солодощами. Дякуємо батькам за гідне виховання молодого покоління.

Реквізити: 5167 8032 8164 5064 (картка ОщадБанку дружини Кулачук Ірини Миколаївни).

ЛІТЕРАТУРНА «НЕПОВТОРНІСТЬ»

У Волинській державній обласній науковій бібліотеці ім. Олени Пчілки відбулось підбиття підсумків XI обласного літературного конкурсу «Неповторність» на найкращі поетичні чи прозові твори. Про це інформують у Шацькій бібліотеці.

Він був заснований у 2002 році з метою відкриття нових літературних імен та сприяння молодим авторам у виданні дебютних збірок.

Лауреатами, з врученням відзнак, визнали декількох учасників. Серед

них - читачка бібліотеки села Пулемць Дарина Бранчук (Нагорна) (бібліотекарка Лариса Пархомук). Варто зазначити, що Дарина вже вдруге отримала відзнаку за участь в конкурсі «Неповторність».

БЛАГОДІЙНИКИ ПЕРЕДАЛИ ПРОДУКТОВІ НАБОРИ

Сім'ям, що опинилися у складних життєвих обставинах Шацької громади, передали продуктові набори. Про це інформують у місцевому центрі надання соціальних послуг.

За підтримки благодійного фонду «Добра справа» та жителя громади Анатолія Герасимука, 24 сім'ї, які опинились в складних життєвих обставинах, та отримують соціальні послуги в Територіальному центрі надання соціальних послуг Шацької селищної ради, отримали адресні продуктові набори. Надалі наші друзі-благодійники не втрачають віру та допомагають потребуючим у наданні різного виду допомоги.

«Дякуємо, за спільну працю та добро, яке вселяє віру у майбутнє!» - кажуть у центрі.

УЧАСНИКИ БОЙОВИХ ДІЙ ОТРИМУВАТИМУТЬ ВИПЛАТИ ДО ДНЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

Верховна Рада України прийняла Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо разової грошової виплати ветеранам війни та жертвам нацистських переслідувань». Законопроект змінює дату щорічної разової виплати, яка раніше здійснювалася до 5 травня, на 24 серпня - День Незалежності України.

«Щороку до Дня Незалежності України учасникам бойових дій виплачується разова грошова виплата у порядку та розмірах, визначених Кабінетом Міністрів України у межах відповідних бюджетних призначень, встановлених законом про Державний бюджет України», - наголошується в уточненій порівняльній таблиці.

Відповідно до внесених змін разова грошова допомога надаватиметься учасникам бойових дій, учасникам війни, особам з інвалідністю внаслідок війни, дружинам (чоловікам) загиблих учасників бойових дій, дружинам (чоловікам) загиблих жертв нацистських переслідувань в минулому та ін.

«Прийняттям Закону парламент

вшановує мужність та героїзм захисників незалежності і територіальної цілісності України та підтверджує намір сприяти подальшому зміцненню патріотичного духу у суспільстві в умовах збройної агресії російської федерації проти нашої держави», - йдеться в повідомленні.

Наш кор.

Великоднє диво: 2 волинян повернулися з путінського полону

Загалом під час пасхального обміну повернуто з російських насток 130 наших воїнів, які потрапили в полон під час бойових дій на Бахмутському, Соледарському, Запорізькому, Херсонському напрямках.

Серед звільнених з полону є двоє волинян - Сопронюк Роман Григорович (сміт Маневичі) та Бляшук Микола Якович (с. Мельники).

«Дякуємо бійцям за захист та вітаємо вдома», - написав на своїй сторінці у Фейсбук голова Волинської обласної цивільної адміністрації Юрій Погуляйко.

ЦІКАВІ ФАКТИ ПРО УКРАЇНУ

1. Найперша демократична Конституція в світі була українською. Вона була створена на правому березі річки Дністер Пилипом Орликом. 5 квітня 1710 року його обрали гетьманом запорізького війська. У цей же день ним було оголошено «Конституцію прав і свобод війська Запорізького». У США Конституцію прийняли в 1787 році, у Франції та Польщі тільки в 1791 році.

2. Українська мова є однією з найпоширеніших мов в світі (фахівці розрізняють близько 7 000 мов) і за кількістю носіїв займає 26-те місце. Також вона є другою за поширеністю серед мов слов'янського походження після російської (Смоленськ, Курськ, Брянськ - слов'янської території давніх кривичів. Якби не було старослов'янської - не було б і російської). На території України більше 32 мільйонів осіб можуть вільно спілкуватися українською мовою.

3. Найбільш вживаною літерою в українському алфавіті є літера «п». Також на цю літеру починається найбільша кількість слів. Тоді ж як найрідше вживаною літерою україн-

ського алфавіту є «ф». В українській мові слова, які починаються з цієї літери, в більшості випадків запозичені з інших мов.

4. З точки зору лексики найближчими до української мови є білоруська (84%) і польська (70%) мови.

5. Найчастіше серед іменників вживається слово «рука», серед дієслів - «бути», прикметників - «великий», займенників - «він». Останні місяця в таблиці частотності займають слова «мутація», «бажання», «радист» та інші.

6. Найдовший музичний інструмент у світі - це українська трембіта. Її довжина може досягати чотирьох метрів, а її звуки чути

більш ніж за десять кілометрів.

7. На території України зосереджено 1/4 всіх запасів чорнозему на планеті. Чорноземні ґрунти при правильній обробці дають найбільшу кількість врожаю і дуже цінні. Під час Другої світової війни німецькі солдати навіть вивозили чорнозем на поїздах.

8. Перший друкований буквар, виданий українським автором, мав назву «Наука до читання й розуміння слов'янського письма». Він вийшов в світ у Вільні (сучасний Вільнюс) в 1596 році стараннями Лаврентія Зизанія. До книжки було додано словник, який містив 1 061 слово.

9. Першим букварем,

виданим в Україні, був «Буквар» («Азбука»), надрукований у 1574 році у Львові першодрукарем Іваном Федоровим. Книжка складалася з абетки, складів, зразків відмінювання і короткої читанки. До нас дійшов лише один примірник, який знайдено в Римі 1927 року. Зберігається в бібліотеці Гарвардського університету (США). Факсимільне видання було здійснено в Києві 1964 та 1974 роках.

10. Найстарішим навчальним закладом Східної Європи вважається Острозька академія (1576 рік). Академія була заснована князем Василем Костянтиновичем Острозьким. Серед випускників академії - Гетьман Петро Конашевич Сагайдачний.

11. Україна посідає четверте місце у світі за кількістю громадян з вищою освітою. Населення України належить до найбільш освічених, а кількість людей з вищою освітою на душу населення - вища за середньоєвропейський рівень.

12. Найдавніша відома

ученим мапа, а також найстародавніше поселення Homo Sapiens знайдені в Україні: у с. Межиріччя Рівненської області. Їм близько 14,5-15 тис. років. Мапу вибито на кістці мамонта.

13. Територією України пролягав один з найбільших історичних транспортних шляхів - «шлях із варяг у греки» - система річкових шляхів і волоків між ними завдовжки 3 тис. км, що пов'язувала північні землі Давньої Русі з південними руськими землями та Балтійське море з Чорним. Протягом усієї давньої історії Україна-Русь виступала мостом між світами Східної Європи і Давнім Сходом, Європою античною, візантійською і латинською.

14. З дванадцяти лавр світу 4 знаходяться в Україні. Три православні та одна греко-католицька. Це Києво-Печерська лавра, Київ (існує з 1051 року), Почаївська лавра, Почаїв, Тернопільська область (з 1833 року), Свято-Успенська Святогірська лавра, Святогірськ, Донецька область (має статус лаври з 2004 року) та Свято-Успенська Унівська лавра студійського уставу (греко-католицька), Унів (з 1898 року).

Інші лаври: в Росії - 2, в Грузії - 1, в Польщі - 1, в Румунії - 1, в Палестині - 1, в Греції - 2.

15. Українці, а саме конструкторське бюро Антонова, розробили літак із найбільшою у світі вантажопідйомністю - Ан-225 «Мрія». Спочатку він проектувався для транспортування космічних кораблів.

16. Перший рамковий вулик винайдено в Україні у 1814 році Петром Прокоповичем. Україна в останні роки впевнено зберігає місце в трійці світових лідерів з виробництва меду. Випереджаючи країни Європи за обсягами виробництва меду в кілька разів, Україна є одночасно першою в світі з виробництва меду на душу населення (1,5 кг).

17. Перша газова лампа винайдена у Львові працівниками аптеки «Під золоту зіркою» Ігнатієм Лукасевичем та Яном Зехом у 1853 році. Того ж року у львівському шпиталі була проведена перша хірургічна операція при освітленні газовою лампою. Згодом газова лампа була представлена в Мюнхені, винахід був відзначений там спеціальною грамотою.

Далі буде >

ЗАЯВА ПРО ВИЗНАЧЕННЯ ОБСЯГУ СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ

Детального плану території для розміщення транспортно-складської забудови, що межує з автошляхом М-07 та залізницею в межах та за межами села Римачі, Вишнівської територіальної громади, Ковельського району, Волинської області.

1. Інформація про замовника СЕО:

Вишнівська міська рада
44351, Волинська обл., Ковельський р-н, село Вишнів, вул. Незалежності, будинок 80А.

2. Вид та основні цілі документу державного планування (ДДП) та його зв'язок з іншими ДДП:

Документація державного планування проекту Детального плану території для розміщення транспортно-складської забудови, що межує з автошляхом М-07 та залізницею в межах та за межами села Римачі, Вишнівської територіальної громади, Ковельського району, Волинської області відповідно до державних будівельних норм, стандартів та правил для визначення граничних параметрів забудови та режимів використання є документацією з просторового планування на місцевому рівні.

Підставою для розроблення Детального плану території є рішення Вишнівської міської ради №30/9 від 11 квітня 2023 року «Про надання дозволу на розроблення детального плану території».

У відповідності до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», детальний план території (ДПТ) - містобудівна документація, що визначає планувальну організацію та розвиток території. Детальний план території може виконуватись для ділянок в межах населених пунктів або поза межами населених пунктів. Детальний план території розробляється з метою визначення планувальної організації і функціонального призначення, просторової композиції і параметрів забудови та ландшафтної організації кварталу, мікрорайону, іншої частини території населеного пункту, призначених для комплексної забудови чи реконструкції, та підлягає стратегічній екологічній оцінці.

При розробленні детального плану території враховується генеральний план населеного пункту, схема планування Волинської області, стратегія просторового розвитку території, показники економічного, демографічного, екологічного, соціального розвитку відповідної території, програми розвитку інженерно-транспортної інфраструктури, охорони навколишнього природного середовища, охорони та збереження нерухомих об'єктів культурної спадщини та пам'яток археології, чинна містобудівна документація на місцевому рівні та проектна документація, інформація земельного кадастру, заяви щодо забудови та іншого використання території.

3. Інформація про те, якою мірою ДДП визначає умови для здійснення діяльності або надання документів дозвільного характеру на реалізацію видів діяльності та об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля, у тому числі інформації щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів:

Розроблення детального плану території передбачає формування проектних рішень на всю

територію проектною ділянкою. Проектні рішення охоплюють усі види діяльності, які провадяться або провадження яких заплановане в перспективі на території ділянки. Проектні рішення архітектурно-планувальної організації та потреби територіального розвитку обумовлюються в тому числі завданням на розроблення детального плану території. Проект визначає територіальні (просторові) умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля, в частині дотримання планувальних обмежень (санітарно-захисних зон, охоронних зон, природоохоронних зон), а також в частині дотримання режимів господарської діяльності в їх межах, які визначені законодавством України та низкою нормативно-правових актів та у сфері забезпечення норм санітарної гігієни та охорони навколишнього природного середовища поза територією населених пунктів. До сфери охоплення СЕО детального плану території відноситься оцінка наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, від реалізації проектних рішень.

4. Ймовірні наслідки:

а) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення:

В ході здійснення СЕО мають бути оцінені ймовірні наслідки реалізації детального плану території, зокрема, мають бути оцінені наслідки для таких компонентів довкілля:

- ґрунти;
- атмосферне повітря;
- водні ресурси;
- стан фауни, флори, біорізноманіття, землі (у тому числі вилучення земельних ділянок);
- кліматичні фактори.

А також мають бути оцінені ймовірні наслідки для здоров'я населення.

б) для території з природоохоронним статусом:

Території з природоохоронним статусом в межах проектування відсутні.

в) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення:

Транскордонний вплив відсутній

5. Виправдані альтернативи, які необхідно розглянути, у тому числі, якщо ДДП не буде затверджено:

З метою розгляду альтернативних проектних рішень та їх екологічних наслідків під час здійснення стратегічної екологічної оцінки проекту «Детальний план території для розміщення транспортно-складської забудови, що межує з автошляхом М-07 та залізницею в межах та за межами села Римачі, Вишнівської територіальної громади, Ковельського району, Волинської області» передбачається розглянути «Нульовий сценарій», без впровадження проектних змін.

У разі не затвердження документу державного планування, а саме містобудівної документації «Детальний план території для розміщення транспортно-складської забудови, що межує

з автошляхом М-07 та залізницею в межах та за межами села Римачі, Вишнівської територіальної громади, Ковельського району, Волинської області» та відмова від реалізації проекту призведе до неможливості розвитку економіки населеного пункту та області, як продовження поточних тенденцій щодо стану довкілля.

Оцінка ефективності вказаного альтернативного варіанту буде відображена у Звіті про стратегічну екологічну оцінку.

6. Дослідження, які необхідно провести, методи і критерії, що використовуватимуться під час СЕО:

Під час підготовки звіту стратегічної екологічної оцінки визначити доцільність і прийнятність планової діяльності і обґрунтування економічних, технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки навколишнього середовища, а також оцінити вплив на навколишнє середовище в період забудови земельної ділянки, відведеної під об'єкт планової діяльності, дати прогноз впливу на оточуюче середовище, виходячи із особливостей планової діяльності з урахуванням природних, соціальних та техногенних умов.

В ході СЕО провести оцінку факторів ризику і потенційного впливу на стан довкілля, врахувати екологічні завдання місцевого рівня в інтересах ефективного та стабільного соціально-економічного розвитку населеного пункту та підвищення якості життя населення.

7. Заходи, які передбачаються розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання ДДП:

Під час проведення процедури стратегічної екологічної оцінки передбачені заходи для запобігання негативного впливу на довкілля та здоров'я населення по таких напрямках:

- охорона рослинного покриву;
- охорона атмосферного повітря;
- охорона поверхневих та підземних вод;
- охорона ґрунтів та геологічного середовища;
- заходи щодо пожежної безпеки.

Перелік проектних рішень для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків від планової діяльності, комплекс яких включає:

- ресурсозберігаючі заходи (збереження і раціональне використання земельних та водних ресурсів, повторне їх використання та ін.);
- планувальні заходи (функціональне зонування, організація санітарно-захисних зон, озеленення території та ін.);
- охоронні заходи (моніторинг території зон впливу планової діяльності).

8. Зміст звіту про стратегічну екологічну оцінку:

Структура звіту про стратегічну екологічну оцінку буде виконуватись згідно Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» та Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування (Наказ 296, Міністерства екології та природних ресурсів України) та згідно положень визначених статтею 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Пропонується така структура Звіту із СЕО:

- 1) Зміст та основні цілі документу державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування;
- 2) Характеристика поточного стану довкілля,

у тому числі здоров'я населення, та прогнозовані зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено;

3) Характеристику стану довкілля, умов життєдіяльності працюючих та населення, стану їх здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу;

4) Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я працюючих та населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом;

5) Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я працюючих та населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування;

6) Опис наслідків реалізації проектних рішень документу державного планування для довкілля, а також для здоров'я працюючих та населення, у тому числі кумулятивних, синергічних, позитивних і негативних наслідків;

7) Заходи, що передбачаються вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування;

8) Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки);

9) Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я працюючих та населення;

10) Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я працюючих (за наявності);

11) Резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-6 цієї частини, розраховане на широку аудиторію.

Зміст звіту про стратегічну екологічну оцінку визначається змістом та характером проектних рішень з урахуванням сучасних знань і методів оцінювання.

Обласні органи виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та реалізують державну політику у сфері охорони здоров'я (відповідні підрозділи з питань охорони навколишнього природного середовища та з питань охорони здоров'я), у межах своєї компетенції надають у письмовій формі свої зауваження і пропозиції до «Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки» у строк, що не перевищує 15 днів з дня отримання такої Заяви - обов'язково.

За відсутності письмових зауважень і пропозицій протягом зазначеного строку замовник самостійно визначає обсяг досліджень та рівень деталізації інформації, що має бути включена до Звіту про стратегічну екологічну оцінку.

9. Орган, до якого подаються зауваження і пропозиції та строки їх подання:

Вишнівська міська рада
44351, Волинська обл., Ковельський р-н, село Вишнів, вул. Незалежності, будинок 80А.

ДЗЮДО

Дзюдоїсти шацького клубу «Торнадо» взяли участь у чемпіонаті, що відбувався в Луцьку. Про це повідомили на сторінці спортивного клубу.

Відкритий чемпіонат КЗ «ДЮСШ N2» Луцької міської ради з дзюдо серед юнаків та дівчат 2013-2015 років народження відбувся 8 квітня. Спортсмени з Шацької громади взяли участь та вибороли медалі. Ось їхні успіхи: Олександр Чижевич та Арсеній Гінайло - I місце; Софія Лопоха та Софія Цевух - II місце; Уляна Яльницька, Роман Захарко, Ігор Марфюк, Артем Терета та Олександр Чак - III місце. Вітаємо учасників змагань і бажаємо подальших перемог!

ВЕСЛУВАННЯ

У Ковелі 12 квітня був проведений Кубок Волинської області з веслування на байдарках і каное. Команда Шацької ДЮСШ виборола 14 медалей.

5 перших місць - Віктор Матющенко та Ярослав Карпук (дворазові переможці) та Владислав Занюк; 2 місце двічі завоювали Евеліна Романович та Назар Цвид; 3 місце двічі посіли Софія Романович та Андрій Яльницький, Владислав Занюк - одне призове місце.

Вітаємо переможців та бажаємо нових успіхів!

Віктор ГРИЦЮК

ВЕСНЯНЕ ПРИБИРАННЯ

Традиційно напередодні Великодня, колектив Шацького національного природного парку активно долучився до весняного прибирання. Тому озброївшись мішками та рукавицями, працівники провели упорядкування території біля затоки Лука, урочищ Гушово та Ляпове, прибережні смуги озер Пулемецьке, Пісочне, Чорне та Люцимер. Загалом зібрали близько 100 мішків сміття.

- Давайте разом дбати про чистоту навколо себе, адже підтримання чистоти та порядку - це запорука здоров'я і краси нашого рідного краю, - просять у нацпарку.

НА ЗАМІТКУ

ЩО ЇСТИ, ЩОБИ КРАЩЕ СПАТИ

Олег Швець, президент Асоціації дієтологів України, консультант з громадського здоров'я МОЗ України, розповів про продукти, які дозволять зробити сон спокійнішим, а загальний стан здоров'я - кращим. За статистикою, від безсоння страждає понад 10% населення розвинених країн, а в кожного другого дорослого спостерігається один або декілька симптомів розладу сну. Якби ми мали українську статистику, то, напевно, вона була б набагато гіршою. Після 24 лютого 2022 року, мабуть, лише 10% українців можуть похвалитися відсутністю тих або інших порушень сну.

На томість сон є одним із найважливіших аспектів повсякденного життя і найголовнішою складовою повноцінного відпочинку. Хороший нічний сон дає тілу час і можливість добре відновитися. На жаль, багато людей нехтують сном заради роботи, улюбленого серіалу чи перегляду стрічки соціальних мереж.

Чим загрожує нестача сну. Не варто сприймати недосипання легкою справою. Дефіцит сну може вплинути не тільки на настрій, але й на розумову діяльність, моторику, ефективність фізичних вправ та імунну систему. Під час сну в тілі відбувається відновлення пошкоджених клітин. Якщо це відбувається повноцінно, організм стає більш вразливим. Хронічна нестача сну може спричини-

ти проблеми з імунітетом і пам'яттю, підвищення рівня стресу та навіть ожиріння. Одним із найгірших наслідків недосипання є сильна запальна реакція, яка є способом організму боротися з проблемами. Без якісного відпочинку імунні клітини починають пошкоджувати здорові, підвищуючи ризик захворювань серця і судин, діабету та артриту. Дослідження свідчать і про зв'язок між поганим сном і передчасним старінням клітин. Також дефіцит сну призводить до нездорової харчової поведінки та набору ваги. Недосипання викликає відчуття втоми. Організм прагне підвищити рівень енергії, а найшвидшим рішенням є цукор. Як наслідок, ви можете їсти багато солодкого - і за певний час набрати зайві кілограми.

Як їжа позитивно впливає на сон. Немає чарівних снодійних продуктів, які відразу ж викликають сонливість, проте згідно з дослідженнями - їжа з високим вмістом клітковини та низьким вмістом насичених жирів і простих вуглеводів сприяє глибокому сну, що відновлює організм.

Готуючи вечерю, зверніть увагу на такі продукти: складні вуглеводи (до них належать: виготовлені з цільного зерна хліб, макаронні вироби, крекери та коричневий рис. Уникайте простих вуглеводів, як звичайний хліб, макаронні вироби, випічка та солодощі. Вони, як правило, знижують рівень серотоніну і не сприяють сну); нежирні білки (нежирний сир, курка, індишка та риба багаті на амінокислоту триптофан, що підвищує рівень серотоніну. Триптофан також можна знайти в яєчних білках, соєвих бобах і гарбузовому насінні. З іншого боку, не вживайте ввечері жирних сирів чи смаженої риби. Вони довше перетравлюються і можуть не дати вам заснути); корисні для серця жири (ненасичені жири не тільки покращують здоров'я серця, але й підвищують рівень серотоніну. Серед таких продуктів - горіхи, такі як волоські,

мигдаль, кеш'ю та фісташки. Уникайте продуктів, що містять насичені жири та трансжири, наприклад, картопля фрі, картопляні чіпси чи інші закуски з високим вмістом жиру. Вони знижують рівень серотоніну); продукти з високим вмістом магнію (як і триптофан, магній сприяє кращій якості сну. Додайте до вечері листової зелені, як-от: шпинат, горіхи, насіння, авокадо чи чорної квасолі); напої (хорошим заспокійливим перед сном буде тепле молоко або трав'яний чай, наприклад, ромашковий або м'ятний. Напої з кофеїном діють як стимулятори. Якщо у вас є проблеми зі сном, пийте їх до обіду); свіжі трави (вони переважно мають заспокійливу дію. Так, шавлія та базилік містять хімічні речовини, які зменшують напругу та сприяють сну. На вечерю можна приготувати з ними домашній соус. Водночас уникайте червоного або чорного перцю, що мають збудливу дію).

Для вечірнього перекусу підійдуть банан з нежирним йогуртом, цільнозернові крекери з хумусом або нежирним сиром, яблука з моцареллою, терпкий вишневий сік.

Щоб отримати користь від продуктів і напоїв, що покращують сон, найкраще вживати їх за 2-3 години до сну. Їжа безпосередньо перед засинанням може спричинити проблеми з травленням і погіршити сон.

У СВІТІ НОВИН

ПОЛЬЩА ОБМЕЖИЛА ВВЕЗЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ЗЕРНА

У Польщі 15 квітня прийняли рішення про заборону ввезення ряду продовольства з території України, в тому числі й зерна. Очільник правлячої партії Ярослав Качинський звернувся до польських аграріїв, мовляв уряд дбає про їхні інтереси і вже за декілька годин відповідне розпорядження вступило в силу. Такі деталі розповів громадський діяч та науковець з Польщі Ришард Купідур. За його словами, це був черговий майстерний хід правлячої партії, яка хоче здобути прихильність аграріїв-виборців. Бо саме вони будуть голосувати восени і робити свій вибір. Другорядною була реакція європейської комісії та України. «В задумі правлячої партії польські фермери отримали сигнал: ми дбаємо про вас. Але усі розмови тільки починаються. Має відбуватися ймовірна зустріч міністрів сільського господарства Польщі та України», - повідомив спікер.

Качинський запевнив, що зерно польських фермерів не пропаде, відзначив громадський діяч. Мовиться про встановлення мінімальної ціни та дотації від держави. Утім, на законодавчому рівні є тільки заборона імпорту. «Як далі буде розвиватися ситуація - подивимося. Думаю, буде стояти питання транзиту, бо це не суперечить польським інтересам», - припустив подальшу історію Купідур.

Поки польські митники опинилися на роздоріжжі. Адже вони перші, хто має виконати розпорядження уряду, пояснив експерт. Він додав, що наразі ті керуються двома директивами: з одного боку - європейський закон про лібералізацію торгівлі з Україною і він є найвищим, з іншого - власне розпорядження уряду, яке суперечить першому документу.

Нічого дивного у таких діях Польщі немає, адже Європа цінує та оберігає своїх національних аграрних виробників. Тепер слово за українською владою, яка має йти на перемовини з Брюсселем та шукати компроміси. Крім Польщі аналогічне рішення прийняла Угорщина, Словаччина і може Болгарія. Наразі обмірковується рішення щодо заборони імпорту українського зерна. Тамешні міністри також посилаються на захист національних виробників.

Крім зерна польський уряд заборонив ввезення цукру, сухих кормів, льону та конопля, насіння, молока, деяких видів м'яса, яєць, меду, вина та багато інших продуктів.

ЗРОСЛА КІЛЬКІСТЬ УБИТИХ РОСІЯНАМИ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ

Станом на ранок 17 квітня 2023 року внаслідок російської агресії, за офіційною інформацією ювенальних прокурорів, 470 дітей загинули та понад 948 отримали поранення різного ступеня тяжкості. Про це повідомляє прес-служба Офісу генпрокурора України. Кількість загиблих та поранених дітей насправді набагато більша, тут йдеться лише про задокументовані випадки. Ці цифри не є остаточними. Триває робота щодо їхнього встановлення у місцях ведення бойових дій, на тимчасово окупованих та звільнених територіях.

Україна різко збільшила експорт електроенергії до Європи та зберігає обсяги поставок до Польщі та Молдови. Про це повідомляє «Укренерго». При цьому наголошується, що у самій Україні виробництво електроенергії достатньо для покриття потреб споживачів. Цьому сприяє і нинішня повільна робота Гідроелектростанції працюють добу безперервно, і для мінімізації наслідків повені проводять контрольовані скидання води, що дозволяє зменшити рівень у Київському та Канівському водосховищах.

Складна ситуація з енергопостачанням залишається вздовж ліній фронту. 17 квітня внаслідок пошкодження мереж російськими обстрілами Херсон та частина області тимчасово були знеструмлені. Енергетики оперативно відновили живлення.

Віктор ГРИЦЮК

ПРОДАМ

2-КІМНАТНУ КВАРТИРУ в. м. Любомль, вул. 1 Травня, 43А/28 (5-й поверх), зі всіма зручностями.
☎ 050-5394271.

КУПЛЮ

КОРІВКИ, БИЧКИ, КОНИКИ, ЛОШАТА.
☎ 097-70-05-868.

ІНШЕ

БУРІННЯ СВЕРДЛОВИН. НЕДОРОГО. 50, 125 мм під тепло-ву та глибинну помпу. Встановлення морозостійких колонок.
☎ 099-1405198, 098-0373445 (Олексій).

ГІПСОВА МАШИНА ШТУКАТУРКА.
☎ 096-68-32-644 (Богдан).

«КОМФОРТБРУК» ПРОПОНУЄ: брукування від виробника; блоки з відсіву; бетонні кільця.
☎ 098-52-82-617.

БУРІННЯ СВЕРДЛОВИН НА ВОДУ!!!

Встановлення міні-башень, РУЧНИХ КОЛОНОК, розводка труб, монтаж опалення.
Тел. 099-27-11-317, 098-08-39-471.

РЕМОНТ ХОЛОДИЛЬНИКІВ ВДОМА У ЗАМОВНИКА.

ТЕЛ. 095-0588758, 097-2622653.

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО В М. ЛЮБОМЛІ ВІЗЬМЕ НА РОБОТУ:

— ІНЖЕНЕРА З ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА. Вимоги: досвід з обслуговування систем краплинного зрошення, освіта середня спеціальна або вища технічна, основи володіння ПК.

— АГРОНОМІВ. Вимоги: досвід роботи з посадки та догляду за ягідними насадженнями, освіта вища агрономічна/середня технічна, основи володіння ПК.

ЗА ДОВІДКОВОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ЗВЕРТАТИСЬ ЗА ТЕЛ.: 067-3227042.